

PERIPATETIČKE RASPRAVE
SVEZAK III. KNJIGA 2.

Razmimoilaženje Aristotela s tri fiziologa

Prijedimo na one koje je Aristotel, premda su također bili te- 5
olozi, na mnogo više mjesta i mnogo više napadao kao filozofe
fizičare. Talesa, Diogena i ostale ću izostaviti jer im je on sam
posvetio malo truda. Između svih izabrat ću trojicu koje je na-
padao oštrije, nego ostale: Empedokla, Anaksagoru i Demokrita.
Od njih Empedokla, premda ga ponekad hvali, ponekad navodi 10
samo kao svjedoka, ipak optužuje s više objeda nego sve ostale,
osim svojeg učitelja Platona. Tako ga u prvoj knjizi *Fizike* hvali
jer je postavio konačna počela, u prvoj knjizi *Mudrosti* kaže da
on o počelima muca, a u drugoj knjizi *Fizike* pobija ga jer pret-
postavlja slučaj u prirodi, a isti ipak slučaj na istom mjestu sam 15
pretpostavlja.

No, <prijedimo> na ozbiljnije stvari, u prvoj knjizi *O nastaja-
nju*, u prvom poglavlju piše: »Čini se pak da Empedoklo govo-
ri suprotno i pojavama i sebi samom: istovremeno naime kaže
da nijedno od elemenata ne nastaje jedno iz drugoga, ali da sve 20
drugo nastaje iz njih i ujedno, kad je skupio u jedno sveukupnu
prirodu, osim svađe, <kaže> da opet iz jednog nastaje svako po-
jedino.«